

Cultuurscan

Hillegersberg-Schiebroek

Voor #cultuurdichtbij in de wijken van Rotterdam

Grotekerklein 5
3011GC Rotterdam
hillegersberg-schiebroek@cultuurconcreet.nl
010 414 1700 | 06 34 77 71 54
www.cultuurconcreet.nl

© Cultuur Concreet 2023 | Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Cultuur Concreet vervoelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt. | Ondanks onze zorgvuldigheid kan het voorkomen dat bepaalde informatie niet meer volledig of onjuist is. Kijk voor actuele informatie op onze website.

Fotografie: Ferdows Faghir, Iris van den Broek, Johannes Ode, Annefleur Schut, David Rozing, Inge Drost, Marlo van der Plas, Reems van der Linde, Eric Fecken, Dimitri Hakke, Rotterdam. Make it Happen. | Vormgeving: Susan Strampel

Wie we zijn

Cultuur Concreet gelooft in de kracht van #cultuurdichtbij. Daarom staan wij voor cultuur in de wijken van Rotterdam. Met cultuurregisseurs in alle gebieden van de stad helpen we Rotterdammers om grote en kleine ideeën daar waar te maken. Jaarlijks ondersteunen we ruim duizend culturele activiteiten op 'hyperlokaal' niveau. Daarnaast adviseren we – gevraagd en ongevraagd – instellingen en beleidsmakers over dit onderwerp. Cultuur Concreet is de enige onafhankelijke intermediaire organisatie in Rotterdam die cultuur in de wijken al ruim twintig jaar stimuleert.

Voor wie & met wie

De cultuurregisseur werkt met veel culturele initiatiefnemers samen. Van gevestigde partijen, ankers waarop je kan bouwen, tot (min of meer) verborgen parels die behouden/versterkt kunnen worden en ruwe diamanten – spannende nieuwkomers met potentie. De begeleiding van deze initiatiefnemers is maatwerk. Deze groep is vaak niet georganiseerd; geen formeel instituut, instelling of vereniging. Het is een heel diverse club van creatieve makers tot actieve bewoners met een enorme drive iets te willen doen voor hun eigen directe omgeving. Dit doen zij veelal zonder winstoogmerk, als informele groep of stichting. Uit onderzoek blijkt dat juist deze initiatiefnemers – actief in de haarvaten van de stad – een doelgroep bereikt voor wie cultuur niet per se vanzelfsprekend is.

Wat we doen

- Onze kerntaken:
- Ondersteuning IN de wijken van culturele initiatiefnemers.
  - Schakelfunctie NAAR de wijken voor culturele instellingen.
  - Data en kennis OVER cultuur in de wijken voor stakeholders binnen én buiten het culturele domein.

In de wijk | Inclusiviteit

In de wijk stimuleert Cultuur Concreet cultuurbeleving en –beoefening van en voor alle Rotterdammers door het aanjagen en ondersteunen van een passend cultureel aanbod in de wijken met kennis, netwerk en budget.

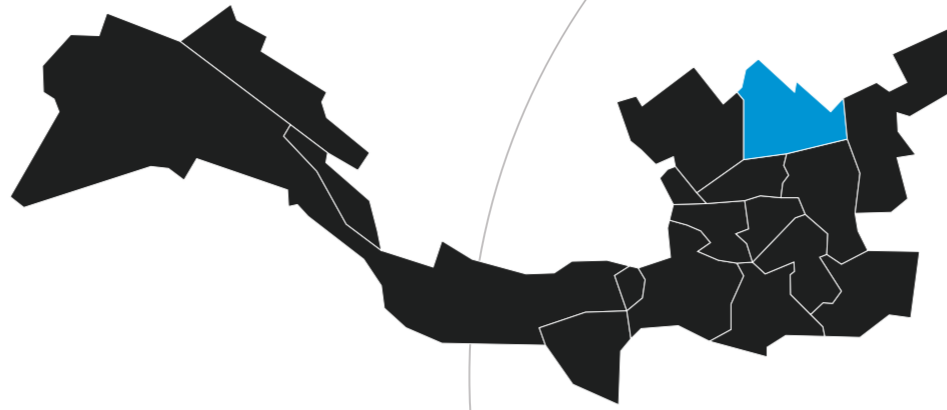
Naar de wijk | Interconnectiviteit

Cultuur Concreet slaat een brug tussen lokale culturele initiatiefnemers en stedelijke culturele partijen. Hierdoor ontstaat er meer uitwisseling binnen het Rotterdamse culturele ecosysteem, waardoor ook de lokale culturele infrastructuur duurzaam wordt versterkt.

Over de wijk | Innovatie

Cultuur Concreet wil de deskundigheid van stakeholders binnen én buiten het culturele domein over #cultuurdichtbij vergroten. Daarnaast bevorderen we de deskundigheid en behartigen we de belangen van lokale culturele initiatiefnemers. Beide dragen bij aan een innovatief Rotterdamse cultureel ecosysteem.

Hillegersberg-Schiebroek

Culturele infrastructuur

Locaties en initiatiefnemers zijn de basis van de culturele infrastructuur van een gebied. De infrastructuur in Hillegersberg-Schiebroek is volop in ontwikkeling, maar er is zeker nog een slag te slaan. Technisch goed ingerichte culturele ruimtes zijn schaars, met uitzondering van podium De Buurvrouw. In Schiebroek is er de afgelopen tijd een groot aantal parels op het pad van de cultuurregisseur gekomen.

Locaties

Technisch goed uitgeruste culturele ruimtes zijn zeldzaam in Hillegersberg-Schiebroek, met uitzondering van De Buurvrouw in Schiebroek. Daarnaast zijn er in Hillegersberg (H) en in Schiebroek (S) wel grote binnen- en buitenlocaties zoals de Hillegondakerk (H), grasveld Weissenbruchlaan (H), Natuurtalent (S) en het Ganzerikklein (S). Het aantal middelgrote locaties is beperkt. Kleine locaties zijn er voldoende, waaronder de Veldkersfabriek (S). Er is een grote vraag naar leegstaande ruimtes in het gebied voor ateliers, workshopruimtes en activiteiten.

Initiatiefnemers

De cultuurregisseur werkt met veel culturele initiatiefnemers samen. Van gevestigde partijen, ankers waarop je kan bouwen, tot (min of meer) verborgen parels die behouden/versterkt kunnen worden en ruwe diamanten; spannende nieuwkomers met potentie. De begeleiding van initiatiefnemers in de wijken is maatwerk. Over het algemeen hebben de partijen in Hillegersberg-Schiebroek relatief veel ondersteuning van de cultuurregisseur nodig. Met name op het gebied van het ontwikkelen en organiseren van hun plan. Er is een gebrek aan opvolging bij bestaande initiatieven die nieuwe aanwas nodig hebben. In Hillegersberg is er het meeste ondersteuning nodig. Dat komt doordat initiatiefnemers grote, meerjarige plannen willen realiseren. In de wijk Schiebroek is er minder ondersteuning nodig, vanwege de ervaren initiatiefnemers. Hierdoor is er meer ruimte om aandacht te besteden aan de nieuwkomers.

Cultureel klimaat

De programmering van en het draagvlak voor cultuur zijn de basis van het cultureel klimaat in een gebied. In Hillegersberg-Schiebroek is dit in opkomst. Voornamelijk in Schiebroek is er in het afgelopen jaar veel programma gefaciliteerd voor verschillende aandachtsgroepen. In Hillegersberg gebeurt minder op het gebied van cultuur. De wijkraad heeft dit meegenomen in haar wijkakkoord.

Programmering

Met jongeren- en jaarprogrammering bereikt De Buurvrouw veel van de doelgroepen in het gebied. Net als projecten met een stevige naam in het gebied zoals Hillegonda Cross-Over festival en Spot On Sciebroeck. De groep senioren wordt in mindere mate bediend. Veel bewoners – vooral in Hillegersberg – trekken voor cultuur naar het Centrum. De cultuurregisseur stuurt op meer lokale programmering en werving van publiek uit de buurt. De discipline podiumkunsten is veel vertegenwoordigd, dat is te verklaren doordat veel initiatieven gericht zijn op zang, dans en theater. Maar, er is ook vraag naar exposities voor beeldende kunst. In de zomer is er minder aanbod, hier is aansturing en stimulering vereist.

Hillegersberg-Schiebroek is een levendig, groen gebied met een groot dorpsgevoel. De Bergse Plas vormt soms vrij letterlijk een grens tussen de kleine 45 duizend bewoners van het gebied. Hillegersberg is een wijk met veel aandacht voor kunst. Ook bezoeken de bewoners bijvoorbeeld graag een concert dichtbij in de Hillegondakerk. In Schiebroek ga je voor culturele programmering – zoals kunstworkshops en muziekvoorstellingen – naar De Buurvrouw; een echte ontmoetingsplek voor bewoners uit de wijk.

Draagvlak

Het draagvlak voor cultuur in Hillegersberg-Schiebroek kan beter, maar neemt toe. Zo is er hernieuwde aandacht vanuit de wijkraad, de oprichting van de werkgroep 'Kunst en Cultuur in Schiebroek-Zuid'. In het (concept) wijkakkoord is er beperkt aandacht voor cultuur dichtbij. Zie de volgende punten:

Hillegersberg:

- De wijkraad organiseert per buurt een cultuurbijeenkomst m.b.v. de cultuurregisseur.
- Op basis van de verkenning bespreekt en ondersteunt de wijkraad samen met het cultuurnetwerk en cultuurregisseur initiatieven voor culturele activiteiten (bijvoorbeeld een cultuurmarkt).

Schiebroek:

- [...] het behouden of verplaatsen, aanvullen en/of samenvoegen van voorzieningen en locatie vallend binnen het concept Huis van de Wijk. Onderdeel hiervan is ook de beoordeling van het culturaanbod en ruimte voor evenementen, kunst en cultuur.
- Zoektocht en uitwerking van voorzieningen en plekken voor jongeren.

Cultuur wordt ook binnen andere domeinen ingezet, bijvoorbeeld door welzijn. De cultuurregisseur ziet verder nog kansen cultuur bijvoorbeeld in te zetten bij thema's als schoon, heel en veilig.

Behoefte

Uit publieksonderzoek door Cultuur Concreet blijkt de behoefte aan muziek en theater in Hillegersberg-Schiebroek. Ook merkt de cultuurregisseur de vraag naar workshops en exposities.

Kansen & risico's

Kansen voor cultuur in Hillegersberg-Schiebroek zijn:

- Het vinden en zichtbaar maken van en podium bieden aan divers, potentieel talent.
- Cultuur toevoegen aan onverwachte, verrassende ruimte die gebruikt wordt door andere domeinen, zoals sport.
- De groep nieuwe initiatiefnemers een platform bieden om zich zo structureel te kunnen inzetten voor het gebied.

Risico's voor cultuur in Hillegersberg-Schiebroek zijn:

- Door gebrek aan lokaal aanbod raak je inwoners kwijt door cultureel bezoek buiten de wijk. Ook bezoeken de inwoners van beide wijken elkaar niet.
- Beperkt zicht op het aanbod door wegvallen van pr-middelen; hierdoor worden doelgroepen niet bereikt.
- Door vergrijzing van het huidige aanbod bestaat het risico dat ankers wegvallen.

Prioriteiten

Cultuur Concreet zet in Hillegersberg-Schiebroek in op de volgende prioriteiten:

- Aanjagen, uitbreiden en verbeteren van initiatieven in Hillegersberg, met daarin specifiek de wijk 110-morgen.
- Bevorderen van actieve cultuurparticipatie voor ouderen (60+).
- Passend actief en/of passief aanbod voor en/of door jongeren.
- Ondersteuning nieuwe makers.

Cultuurscan

Hillegersberg-
Schiebroek

Vrije tijd

bezoekt maandelijks #cultuurdichtbij **50%**

bezoekt maandelijks stedelijke cultuur **12%**

gaat maandelijks uit **66%**

BRON: WIJKPROFIEL ROTTERDAM 2018/2020

Inwoners

Hillegersberg-Schiebroek 44.678
Rotterdam 663.523

BRON: BASISREGISTRATIE PERSONEN 2023

Discipline

Lokale Culturele Programmering

48%
podium

15%
beeldend

26%
letteren

0%
architectuur,
design &
mode

11%
erfgoed &
geschiedenis

“De cultuurregisseur
durft op tijd
feedback te geven
en denkt graag
mee aan hoe het
beter kan.”

– lokale culturele initiatiefnemer

Participatie

Lokale Culturele
Programmering

beleven
38%

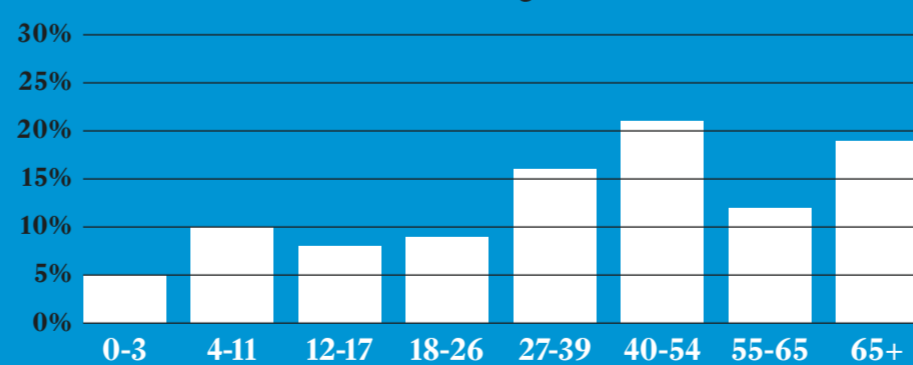
beoefenen
62%

circa
€82.000

budget Lokale Culturele
Programmering

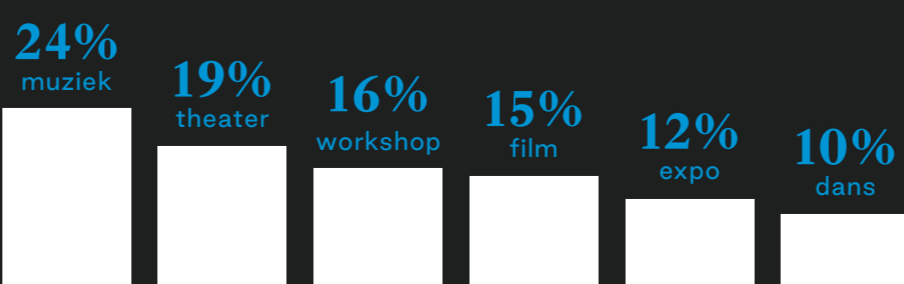

Leeftijd

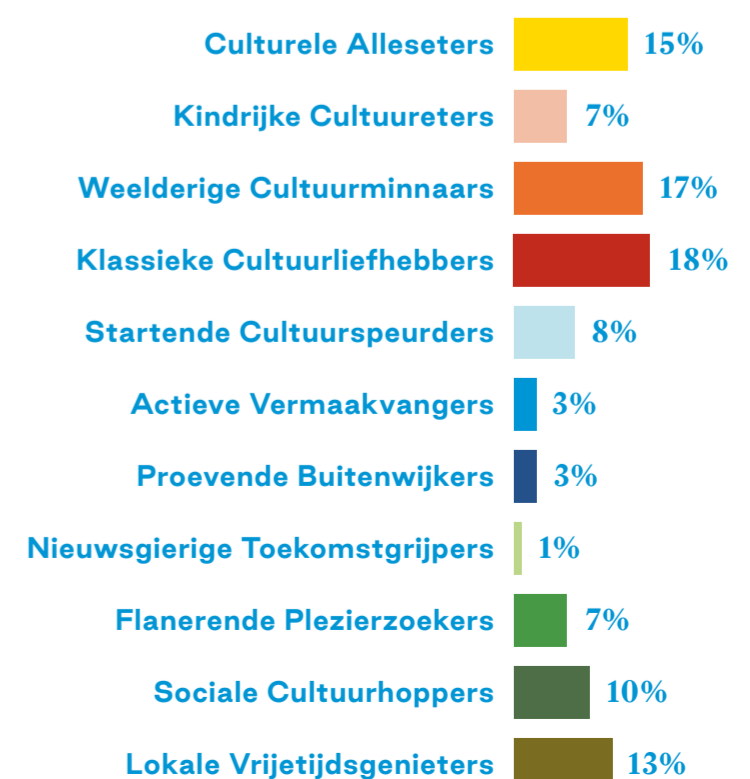

BRON: BASISREGISTRATIE PERSONEN 2023

Bewonersbehoefte

Culturele doelgroepen

BRON: CULTURELE DOELGROEPENMODEL, ROTTERDAM FESTIVALS 2023